

— 47 —

Ufëtxindofa.

Ufëtxindor txoriya—ixilduta dago;
ez du txiyo edefik—egingo geyago:
Udazken ta negua—bai datortzelako
bertan bai dijua
igeska gaxua.

Otza Euzkadin eta—gau afats ifunak;
bai-ta gaitzez galdurik—eri euzkeldunak...
Ixildu bear txiyo—zoli ta legunak;
ezin ari beraz
txiyotan ifiolaz.

Ayenaten ez ba'da—negu beltz gogofa
ez da ifioiz biyurtuko—gure ufëtxindofa:
Ufutirantz jun eta—ufutin ilko da;
ilko da atzerian
naigabe min-pian.

Uxua.

Uxo arin ta zoliya
aratz, txairu ta txuriya,
oso-guiztiz polit-edefa aiz i, ene uxo guriya:
Orelaz ere ire atzetik zetorkik, oi! eiztariya.

Uxo txukuna, of-ofa,
ofa eiztari gogofa:
Ire bilaka zebilek gizon zamo, anker ta dolora;
i jazarka, i eskontzeko, egazti ernai pizkofa.

— 48 —

Igesi egik, uxua;
azama laxter; bertan ua.
Iñoiz ez, ala! azarorekan, ene egazti gaxua;
ta adikan beti ortzian azke, ludiyan garbi-txaua.

~ ~

K a r n a b a .

Bai datorkik egaka mirua
-ai karnabatxua!
ortxen dek areriyua,

or etsai gaiztua:
Erpez au, biyotzkua,
utziko ufatua!

Atsekabe-negafez itua
da nere gogua,
ikusita Ama gaxua,

Euzkera enetxua,
erderakin burukan
erderapetua.

~ ~

A b e f i - M i ñ a .

Zoriona zu goi-eguzkiya
Euzkadi dakuszulako;
ezdakusgunak ordia...
baigerala zorigaizto!

Eguzkiyari begira nago
goizetik sartalderaño;

— 49 —

berak bai'dakus nik ikusiko
eztedana egundaño.

Zergatik, Jauna, enauzu irazan
eguzkiya, izaña edo,
nere Aberi kutuna
nabegirake egunero?

Irazalia, nere gogo au
asetu dedin betiko
ortzea ispildu, edo ni izartu
EUKADI betiko ikusteko.

Lizaso'tar Pilipak ifatizkiñez Donostian egin-
dako itzaldi batetik artua. *Aberi-min* au olerkariyak
bere idazkietan maiz agertzen du. Bere ametsa, bere
lei bizia euskaldunen artean bizitzea izan zan. Etzuan
beñere iritxi...

~ ~

Nere Elia.

(La meva llengua)

Zakust nere elez—dagitelako
iri-iseka ari—zerala,
ta autik botatzen—euzkerantzako
birau ta naiko—zitara.

Irain ariña—litzake iroiya
zu baziñake—arotza;
bañon euzkotar—añen gofiya
garatza da ta—zorotza.

— 50 —

Lore bakotxak—bai du margua,
Euzkadi'k era—ere bai;
txoriyak dagi—ots berezkua;
nik nere euzkeraz—ari nai.

Maite-maite dut—Ama kufuna
maite bear dan—bezela:
Ankertuaren—dasakeguna
da Ama'lakorik—ez dela.

Iñoiz ez dari—beiraka umia
ama ote dan—landería;
semiarentzat—ama maitia
beti da polit—edería.

Ista dagizu—gure euzkerari,
seme anker ta—dolofa:
Amaren ele—eztitsuari...!
Auxen da biyotz—gogofa!

Euzkel bitartez—pozaren pozaz
artu zenuen—ezkona;
zure emaztiak—zu-tan euzkeraz
arkitu zuen—gizona.

Erivotzian—“ene-enetxuak!”
esango duzu—gure elez,
ikusirikan—ume gaxuak
zure onduan—negafez.

Jaupariyak be—erduta zintzo
zure oyaren—ondora
euzkeraz dizu—erakutsiko
nolaz igotzen—dan gora.

— 51 —

Erdera nik ez—nai ta zuk autik
botatzen duzu—zitala;
bañan euzkeraz—egingo dut nik
egiñaletan—eiñala.

“Jel-Alde” jaunari opaldua. “Jel-Alde” au zan
Azkoitiar Iñaki Aba Buruñurduna, itzlari ta idazlari
bikaiñenetakoa, abertzale sutsua. Ta orain ogeitabost
urte aberzale izatea ta abertzaletasuna agirian aitor-
tzea, etzan jolasketa txarā. Cataluña’ra bidalzu zuten;
ta andik Mexico’ra; Mexico’tik lekaideak bota zituz-
tenean Costa-Rica’ra juan zan ta antxe il -beria da.

Ernel

Esayezu aguro,—abertzale ori,
esayezu lenbailen—euzkotar orori

Euzkeraren etsayak—eruz dabiltzela
ito naiez euzkera—al duten bezela.

Bai direla Aberfiyan—areiyo zorotzak,
batzuek...—bestiak arotzak.

Ari dira lanian—efi guztiyetan,
ari dira sayatzen—asmo beltz orétan.

Gaizto goñi denentzat—ori da arazua;
bai ta on askorentzat,— ene Jaungoikua!

Esayezu ojuka,—euzkotar zintzua,
onak eta dolorak—daukaten asmua.

— 52 —

Erdera jaso eta—euzkera zapaldu,
erdeltzaliak ori—besterik nai ez du.

Beraz euzkeltzaliak—jo beza santzua,
asper dezantzat ETSAI-ONA ALA GAIZTUA.

Beraz bi etsai-mota dauzka Aberiak: batzuek *arotzak* besteak... ez ditu izendatu, lotsaz noski; batzuek gaizto gori-dolorak, besteak *onak*. Baño denak etsayak! Gaur eguneko *etsai on* auek ezagutu balitu! Ortxe ikusi ditugu, Aberi-Eguna ta auteskundeak ziralara ta etziralara, etsai gaizto—goriekin elkar artuta, abertzalien aurka arika eta tiroka. Bai ta abertzaleak ederki *aspertu* ere! *Etsai on'* en aurka autarkia eman ta!...

Ai Ama!!!

Arótzak— ai Ama!
euzkera darama.

Euzkadi, —esnatu,
Euzkadi,—gorestu!

Baizaude—iya iya
alabik—gabia.

Ez euki—begia
lo-zoroz—betia.
Arótzak— ai Ama!
euzkera—darama.

— 53 —

Lekobidenia.

Antziñako jauregi, aundi izugafiya,
mendi muñuan dago lerdengi jafiya
Aitz gogoren gañian tinketz irasiya,
len zan gudaletxia, orain sai-tokiya.

Afano ta saimotzen zaramara uzuak
dirudiz sorgiñ-irak zoli ta zoruak;
ala txaranak dira zuñunbilatuak
an dabilten egazti, saimotz-afanuak.

Orlaz ere zartadan ate batetikan
etxetzar aundi artan laxter sartu nintzan.
Txafan, beliak, edo... orok ixil ziran,
antxen utzirik neri bakar-bakafikan.

Jauregi zara ei da Lekobide-etxia:
Gudarako zer etxe Lekobidenia!
Aitza bezin gogofa zan len jauregia;
orain ordian, ene! jo du goyak bia.

Itokiñaz dirade zapayak erori;
egatzak eroizturik, guztiya da ageri.
Orma tartetan untza, zigu berebizi,
lufian oziña ta naiko lar ta sasi.

Galdua zegok oroz Etxe Nagusiya;
makuak lurerratzen, lertzen afasiya,
egetuko da safi i txafanen zoriya!
azoin zakon bertatik jauregi guztiya.

Lekobide sendua! Erkaba lazkora!
auxen bai dela gutzat ondiko gogofa.
Gudaletxia zana ondatuta ora
txoilik ondope utza ta bakarik zabofa.

— 54 —

Gezurtzafa dirudi gauz onelakuak,
antziñan alako ta gaur onen galduak;
zangar, zindo len eta orain, kaxkalduak,
ez da lotsagafia auxen, ene euzkuak?

Parézka dari beti emengo sorgiña,
euzkelduna ikusirik erdeldu egiña:
Gau zomoro itxusiyen iseka samiña
atsekabez biyotza lertzeko da adiña.

Lozofoz ofela're dakust euzkotafa;
auxen bai tamala ta ori bai negafa!
Ernetu dedin bertan betor oiñazkafa,
ortots-ofobia ta luperko dardafa.

Lekobide-muñoa, egin zak buruka,
ero-bařen—azpitik asirik zabuka;
Esaiguzu, Ortzia, goyetan ofuka:
“Euzkuak Aberiya, non ote daduka?”

Ospe ona galduta, bai dugu gerena;
gure efu lariya da akatzik beltzena,
lagiyak kutsaturik, et! emen obena
ekaferazi dugu Euzkadi-guena.

Lekobideniako, sorgiñ-ireluak:
utikan! kuku! kuku! Uxu zomofuak!
Gaur ez da iztagirua; orain dute euzkuak
ikusiko sumiña osoz bildurtuak.

...Sargori nazkatuak jotzen du txistua;
ipar-aiziak dagi ots amufatua;
bai dator oiñazkafa, baita're erasua:
Izango dugu guda gaur pufukatua.

— 55 —

Oldarean odoyak efuz bildu dira;
ekaitz izugarriak biraka ta bira
mendiz-mendi datorzte Etxe-Nagusira,
ulu-marfuak joka, egiten intzira.

Ozantzak oruz diyo: "Lekobidenia!
Non dugu antziñako Lekobide-Etxia?"
Goyetan bat-batian dager jutzuria
uxtuz idazten ortots beraren galdia.

Ozti zakar koronkaz bete dira aranak:
sutu dira ta izeki sukarez oyanak,
junik otoz-otoan len emen ziranak:
mamuak, mozoñuak, aztiyak, txarñanak.

Bota ditu itxasuak kafanka ta ijua:
Suminduaz dirudi artz elbaritua:
Zauriyaren zauriyaz otso zakartua
ez da beñere izaten oin elegatua.

Katazkan añamaka ari dira uññak
kunkaka kuzkatutzen arkaitzaren oiñak.
Laxter lertuko, ondikoz! ditu gaiñ-erpiñak
ur afo oldakoraren indar-alegiñak.

Lertu zaigu ortzia, istandu da luña,
astintzen du dardarka mendiyak galuñ.
Itaunak bai ditugu, baita're bildura.
Entzun, entzun aguro, euzkotar anduñ!

"Euzkotara, ¿nun aukak orbangetasuna?
Nun edo duk Euzkera, euzkeldun izuna?
Aberiya nun ote? nun Goiko ire Jauna?
Euzkadi zafarekin, nun azkatasuna?"

Irail duk Abefiya; il zaik izakera;
Urtzi-onestasuna jaurti duk aldera;
ta Ama'tzat auturikan Amaizun Erdera
oinpian lerdekatu eukan gure Euzkera..."

"Euzkera" ta burunban darauntsa oztiya.
"Euzkera" ta dardaizez ari da mendiya.
Gotutsa dabil emen ikaragafiya.
"Euzkera" ta gotzon bat jafi da ageriya.

Zemaketan gotzonak jasorik azkona
aseréz beriz ere auxen da diyona:
"Euzkaditik azama, euzkotar gizona,
ta abil erdeiñatua ludiyan ar'ona.

Zatzelkitxidak onuntz nunnaiko arotza;
ez, orde, euzko lasai, ustel eta apotza;
bestelaz nik arturik izkilu zotza
beraxek izango du dsanpez eriyotza!

Zatzai juazek laxter etoyak emendik:
emen ez da euzkotar gel-bera beafik:
Jauregi zara nai du orain gure Euzkadik
negarezka aritzeko seme-ume gaberik.

Iñusturi suzkuak, tximistak etofi,
eta suskuldurikan jafi goya gofi:
Ozantak ere edatu berant ots-ofobi,
zealdukatu arte malda, muño, mendi.

Aiziak, erasuak, guztiyok batian;
eta odoyak bildu Lekobidenian:
ta asi joka ta joka an, emen, gain, bian,
euzkadi'tar-obenak aspertu artian.

— 57 —

Euzkera galdu da ta Euzkadi ere bai;
izan lekitxigukek Nagusiya nornai.
Ator, ba, afotz ori, ta jagoiti egon ai
antziñako euzkuen jauregiyaren zai.

Lekobide zanian agintari emen
lera lez ifixtaka gifingaz lertutzen
etsayak inburuzka amiltzen ziraden
ortzitu arteraño lur-zulo bañenen.

Orain leize-sorgiñak eta apotoruak,
txařan biyufi gaizto, bele ta ařanuak,
igo onuntz ibiltzeko ifaka nastuak
nausaz irotu arte euzkotar-lepuak.

Dedik suge gofiyak zořoztu geztera,
eta misto zitalez gebendu sařera
azpitu duenari asaben Euzkera,
berenganaturikan ařotzen Erdera!

Azkenez, Lekobide, Basajaun ezaba,
ager adi ire etxian, Lekobide Erkaba,
eta gogor-zořozki idekirik aba,
birautu zak irainka euzkotar bilaba”.

Eresi ařigafi au oraindik argitaldu gabe zegoan.
Bere egileak aintzakotzat artzen zuala dirudi; txur-
kun-txukun bere eskuz idatzita zedukan. Azalpenik
ez degu arkitu.

— 58 —

Agur!

Agur, Euzkadi, euzkaditafen
argiya!

Gora, jeikitzen asi zeraden
euzkiya!

Ujui! ujujui! Bai datofela
eguna;
Auxen bai poza, auxen bai dela
zoruna.

Ilunpetatik ortze aldera
dijua;
eriyetatik bertan kentzera
lañua.

Gabian geunden biderik gabe
galduak,
ta ilundurikan tamalez gure
goguak.

Ontzak onela urubi-ulu
zegigun:
*"Jun gera gu jun, guk egin dugu
il. ta jun".*

Zorigaiztoko ilotsa bera
bai, afen!
Geroztik etzen oju bat ere
entzuten.

Aberiya il ta etzen ifintzi
santzorik;

— 59 —

ludi guztiya jafi zan aurki
ixilik.

Eri maitia, Euzkadi kutun
gaxua,
zein ituna zan ontzak zegizun
ulua!

...Bañan argia piztutzen dari,
begira!
Euzki gartsua bai dator safi
ludira.

Itxar-itxartu, euzko zoliyak,
lenbailen;
zabal-zabaldue zuen begiyak
bertantxen.

Argiya dator Egunabara
bai dager;
orain ez dugu, ene euzkotara,
gaitz-ezer.

Jeiki ta atera Aberi ori
lurpetik;
zutitu eta gañera jafi
burutsik.

Ta agur dagigun bero suzkua
didarka;
ta asi gaitezen eiten oyua
indarka.

Gora izparingi euzkaditarén
argiya!
Aupa, jeikitzen ari zeraden
euzkiya!!

— 60 —

G u r e n d a .

Erlyotzian, iy-iya ila euzko-erriya zegoen;
dena galdua zegon gaxua Sabin etofi baño len.

Azken-asnasak egiten eta osagilerik inon ez...
Euzkadi-seme guztiyak zeuden Euzkadi'gatik negarez.

Bai dijuala Euzkadi Ama! Iltzen zaigula gaxua!...
Malko-malkoka, negar-negarka, ofela ari zan euzkua.

Bañon azkenez Goiko Jabiak bidaltzen digu Arana;
ta Arana-Goiri Sabin aundiya etortzen zaigu gugana.

Geroztik, ene! zer atsegiña! zein itxaropen argiya!
ikusirikan sendatzen dela euzkotafaren erriya.

"Surge et ambula"! jeiki ta aufera! Sabin'ek oju egiñik
denak aufera! aupa guztiyok! aufera! diyo Euzkadi'k.

Ara nun diran, ara azkatasun eguzkiyaren izpiyak...
Erne, mutilak! Jari lenbailen zabal-zabalik begiyak.

Gaba igarota, miñak utzita, zutik, Aberi kutuna;
bai dabil pizkor, bai dator laxter... Gora azkatasun-eguna!

Beira, arabarak; naparak, beira argiya argitzen zein arin!
beira zuberu-lapurditarak gipuzko-bizkaitarakin!

Ara basotik irten Eriya!... Egin, ba, denak ojua:
Gora Euzkadi! Egin, bai, egin deadar eta santzua.

Indar-indarez bete-beterik igotzen zaigu, begira!
igotzen zaigu Euzkadi zara Aralar'eko mendira.

Mikel donea, Mikel donea! eman zayozu ezpata;
Euzko-Eriya zure ondora ortarañoxe jun'da-ta.

Sabin aundiya, Sabin aundiya! berbiztu duzu Abenda;
Euzko-semiak, Euzko-semiak! Ojuaz esan: GURENDA!!

— 61 —

Olerki onen kementsu ta adoretsua! Onek dakafen abiadura sendo ta oldarkoia. Ta asieratik azkeneraño geroago ta kementsuago; geroago ta adoretsuago! Ofelakorik oraindaño ez degu erdel-elertietan ikusi. AITZOL ospetsuak itzaldi batean zion Erfenderi Abaren olerki batzuei, euzko-elertian ez ezik, ludi guztiko elertietan goigoienneko mala zegokiela. Olerki oietatik bat auxe da noski.

Ta oni dafaien beste biak ez dira makalagoak.

Egi-Gurenda.

Jeiki euzkeldun—euzkotar guztiyak;
egunan gaude,—zabaldu begiak.

Biyotzak berotu;
gogo denak sutu.

Ortze ederetik—datoz argi-izpiyak;
iges egiñik—gaba beltz-ilunak.
Aupa euzkuak! — Aupa euzkeldunak!

Euri-jas gogor—izugarfizkua
geratu da ta—ez da erasua.

Larogei urtetan
ugalde artetan
egon oi zigun—Aberri gaixua
befiz pizturik—dator bizitzera,
dator aurefantz—zintzo jarfartzera.

Oraingo Noe—gure Erkaba Sabin
etzitzaigun il;—emen da Euzkadi'n
Jel-Ontziya artezten,
Kutxa Deuna zaitzen.
Erne, euzkotafak!—Irifintz-santzo egin;

— 62 —

gurenda dugu.—Lertu ba bularak,
egiñaz alaiz—oju-deadarak.

Aralarmendi—tontor gain-gañian
Jel-Ontzi Deuna—jafi zaigunian
Ortze'ren albuan,
Mikel'en onduan,
Goiko Jaunaren—urgaztasunpian,
Arana'k sutsu,—pozez ilik iya
dagizki itz abek: “Piztu da Aberiya!”.

Ara nun diran—Bizkai'ko mendiyak!
Ara Laburdi Arabako eriyak!
Ara Gipuzkua!
Ara Nafarua!
Gora ta gora!—Betoaz abestiyak.
Aberri maite!...—Euzkadi kutuna!
Aintza, ujui-ujui!—Gora azkatasuna!!

Ta oztadara,—ilun oraindano,
argituago—eguzkiya baño
zabaltzen da ustegez
uztai eder bat lez
Adur ibaitik—Ebro alderano,
geren Euzkadi—orla geldituaz
lotuta Urtziren—lartan berotsuaz.

Egi-argiya—eragitzen dari
gure eriyaren—alde guztियari.
Arana'n indafak
oren dira azkafak!
Sabin da alako—euzko irakasleri
esnatutzeko—gizon argikorak
eta sartzeko—lurpian satorak!
Usua usu—ta belia bele;

— 63 —

ez da gezufik—egiyaren alde.

Aberiya abefi;

atzeriya atzeri:

ez da gezufik—egiyaren alde.

Betuta laxter—uriyol zakafak
garbitu dira—ur zikin nabarak.

Nun daude orain—egazti gautiyak;

atzerizale—gizon bildurtiyak;

Judas euzkotarak,

areriyo txarak,

gure lureko—suge ta piztiyak?

Sabin aundiya—Sabin ospetsua,

begira zer dan—“Lagi-Jaungoikua”.

“Jaungoiko-Lagi”—dasaiguzunian
jařita txutik—Aralarmendian...

goi-gañetik berantz

gaiztuak lurperantz

amikdu dira—denak batbatian:

“Nor gure kaltez?—gu aiřa, nork dira?”

esan-ta darortz—orok ilundira.

Tximist-ozantzak —ekaitz-erauntsiyak

ez dira geyo;—jun dira nekiak,

etsayak, lapufak,

gaizkile andurak,

oñaze miřak—naste galgarıiyak.

Gaurtik gentza da.—Euzkotar Abenda,

oju ta oju:—“ GURENDA, GURENDA!!

— 64 —

Argiya!

Ara ara
argiya!
Baidator
euzkiya.

Argi berri,
Argi zara.
Jeiki, jeiki,
euzkotara!

Beira mendiyak sutan sutuak,
sutan Euzkadi guztiya,
ilunpetatik igo dalako
gure asaben euzkiya.

Ara, ara
euzkiya!

Argitu dira uri-basefi
ta alde guztiko sayetzak;
egundu eta egin igesi
etsai, lapur ta gau beltzak

Ara, ara
euzkiya!

Jeiki, jeiki,
euzkotara!
Gora, gora
Lege-Zara!

Aup, mutilak!
azkar zintzo
igo ta igo

— 65 —

malda-gora.
Ez bildurtu;
jo santzuak:
Jaup! euzkuak
su-lanbora.

Su-lanbo ta
gar artian
bat batian
sartu gaitez:
Gain oyetan
ora argiya
ta Aberiya
su ta gafez.

Agur, agur, eguzkiya!!
GORA, GORA, ABERIYA!!!

~ ~

Iztitxo a.

adia=lamento, estrofa.
agotza=cáscara de trigo.
ala=tormento.
aizetzar=ventarrón.
andur=ruin.
anei=mil.
anker=cruel.
añen=blasfemia.
apotoro=mónstruo, sapo.
aratz=nítido, pulcro.
arazo=ocupación.
arerio=enemigo.
ařama=grito, bramido.
ařasi (ařesi)=muro.

aspertu=vengarse (itz zafa).
aokuz=en cortejo fúnebre (lapurditafen itza).
aunka=aullido.
azoin=cimiento.
barendi=inpernua.
dager=ageri da.
dagizki=egiten ditu.
dari=ari da.
dariz=ari dira.
darortz=erortzen dira.
dolor=vil.
donoki=zerua.
egatza=tejado.
egetu=arruinarse.
elito=versículos penitenciales (Lapurdi-elki'tik).
era=carácter, modalidad.
eratsi (eratxi)=abatir.
erauntsi-otsak=ruidos de tempestad.
erio beltza=la fatídica muerte.
erkaba=erriaren aba, patriarca.
ertuna=eri-duna, enfermo.
eskon,ezkon=esposo o esposa.
eskondu=alcanzar.
etoi=traidor.
ezaba=oculto.
gaitu=afligido.
galtzuondo=rastrojo.
gentza=pakea.
geztera=aguijón de culebra.
geznari=mensajero.
giringa=chirrido.
gotzon=aingeru.
guda=guerra.
gurenda=victoria.
igazkor (igarokor)=transitorio, fugaz.

ijutu=saltar.
ikertu=visitar.
ikurfin=bandera.
iletariak=plañidoras.
ilotsa=canto fúnebre.
iloztu=morirse.
irain=ultraje.
irafi=imprimir.
irelu=duende, fantasma.
iroi=reproche.
irfa=danza.
irfaka, iraida=baile en ronda.
ista (izta)=burla.
itokin=gotera.
itun=triste.
itxaron=esperar.
itxaski=ola, oleaje.
jagoiti=en adelante.
jaurtiki (jaurtigi, jaurtin, jaurti)=lanzar.
jazarkatu=perseguir.
juzturi=trueno, relámpago.
kañanka=bramido.
katazka=esfuerzo grande.
koñonka=ronquido.
kuzkatu=chocar, estrellarse.
lander=pobre.
lerden=esbelto, enhiesto.
makuak=los arcos.
margo=color.
mañaska=chillido.
nausaz=con escarnio.
neskutza=birjiña.
oben=pecado.
obendi=pecador.
obenge=sin pecado.

— 68 —

odei baldafak=nubes de vendabal.
oldafean=en un momento.
oldarkor=osado.
ondikoz!=ay! por desgracia.
onetsi=bedeinkatu.
oñazkar (oñaztar)=relámpago.
ofobi=rugido.
ortots (ortze-ots)=trueno.
ortze=cielo físico, firmamento.
osterarien ereserkiya=himno de los peregrinos.
otoz-otoan=de improviso.
ozanza=trueno.
oztadar = rco-iris.
ozti=tronada, nubarrones.
sargori=bochorno.
sumindu=irritarse.
tamal=naigabe aundia.
tink=firme.
txairu=airoso.
txařan=deabrua.
ulu=graznido de buho, lamento.
urgaztasuna=providencia.
urřia=hediondez.
Urtzi=Jaungoikoa.
urřuma ta zemaka=rugiente y amenazador.
uriyol=inundación.
uxtu=silbo.
uzu=bravo, fiero.
yagon=gorde.
zakust=ikusten zaitut.
zamo=astuto.
zangar=forzudo.
zardain=zugaitz aundia.
zealdokatu=tambalea.
zekusala=ikusten zuala.

— 69 —

zemai=amenaza.

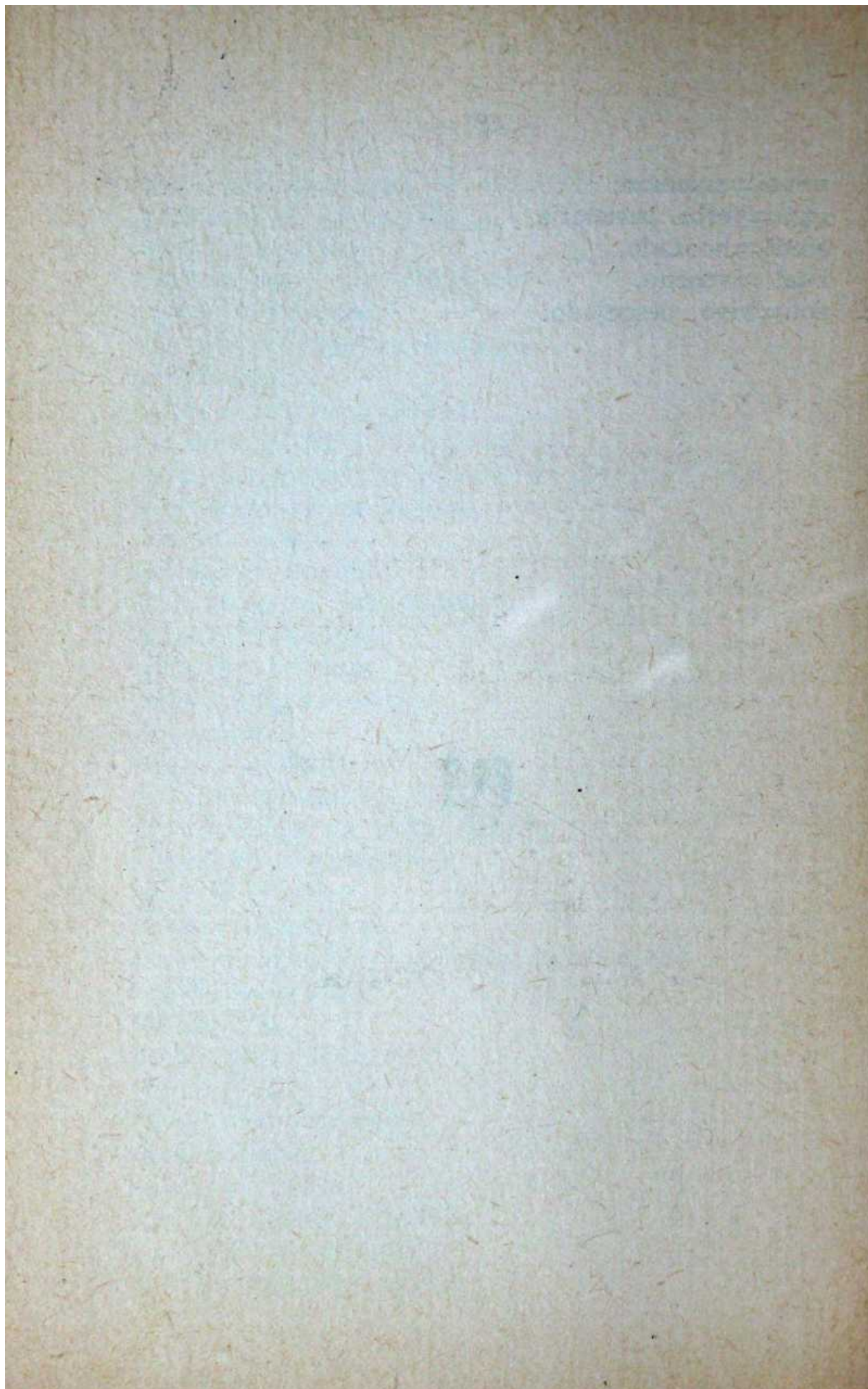
zigu=yerba parietaria.

zindo=honrado.

zital =veneno.

zoli=vivo, despejado.

ARKIBIDEA

	<u>Oñak</u>
Saiera.	3

I'go. Saila.—OTOITZAK.

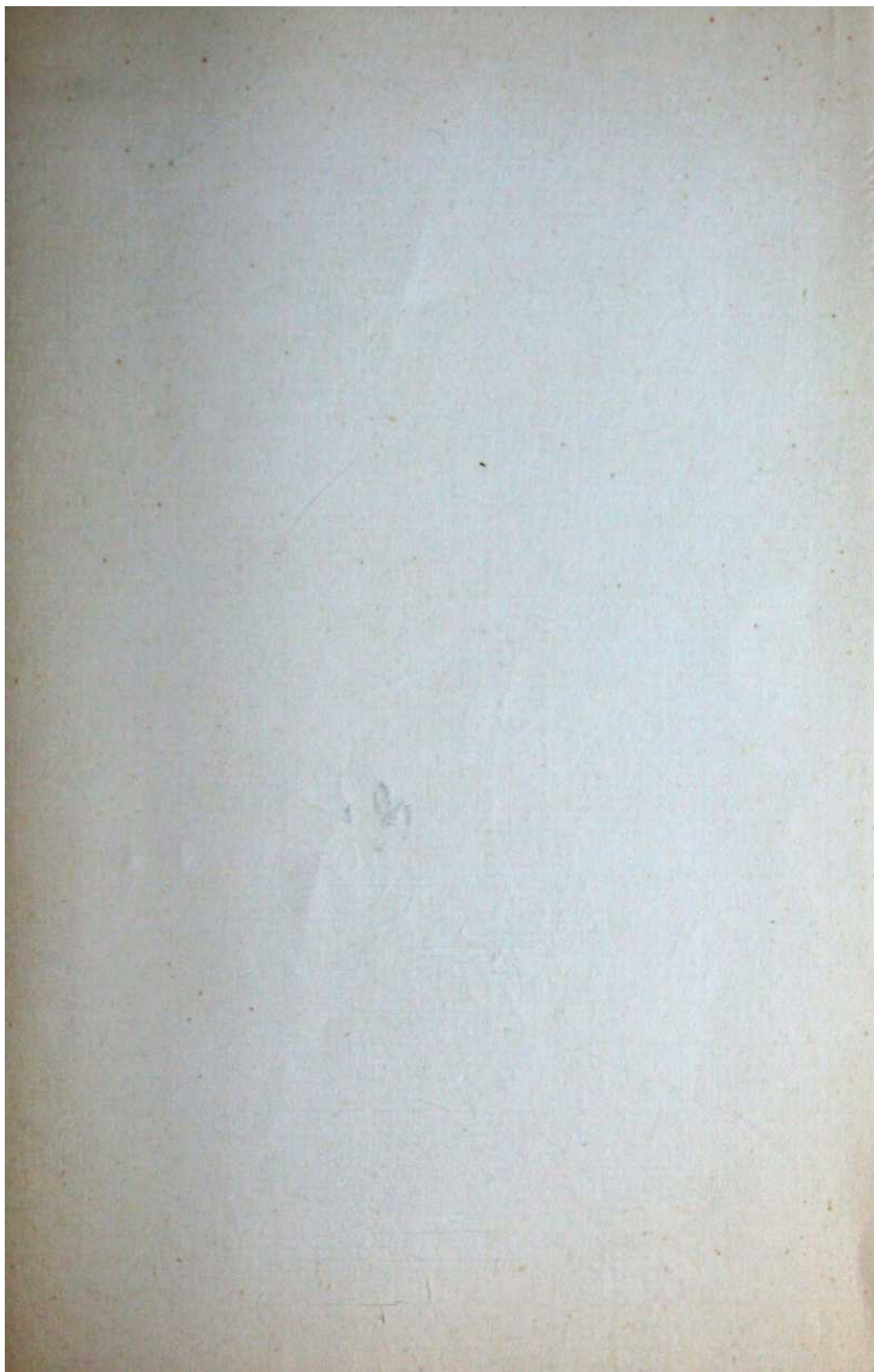
Josu-Biyotzaren Abestiya.	9
Oroitu zaitez!.. . . .	10
LOURDES. Osterariyen Ereserkiya	11
Lourdes'ko Ama'ri.	13
Deun Pantzeska-Irugafen Batzaren Ereserkiya.. . . .	14
Gurtza.. . . .	16
Arantzazuko Miren Garbiyari.	18
Miren efu-gabia.. . . .	20
Agur!.	21
Ama Tamaltsua. (Stabat Mater Dolorosa).	22
Bi Egubefi-abesti.	24
Kistoren gogua.	25
Josu maitiari.	26
Atoz, Jaun ori.	27
Josu Biyotzaren Abestiyak.	28
Enara gaxual!	35

II'gafen Saila. ABERI-OYUAK.

Sabin!	37
Negar!	40
Juan zan!	42
Eguzkiyik gabel	43
Euzkeraren Eriotza.	44
Ufetzindofa.	47
Uxua.	47
Karnaba.	48
Abefi-Miña.	48

	<u>Oñak</u>
Nere Elia.	49
Erne!	51
Ai Ama!!!.	52
Lekobidenia.	53
Agur!.	58
Gurenda.	60
Egi-Gurenda.. . . .	61
Argiyal.	64
Iztitxoa.	65

1,25.